14
M-S
96
246
MS 196
196

ആഗദസ്ഥരം.

സി. പി പരമേശ്വരൻപിള്ള

വില അണ ന്റ്

ആഗസ്റ്റസ്

(ബുക്കകമ്മറ്റിയാൽ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടതു്)

ഇരാവതി, രാധ എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൎത്താവായ

സി. വി പരമേശ്വരൻപിള്ള

രചിച്ചതു്.

തിരുവിതാംകൂർ രാജകീയമഹാപാഠശാലാ മലയാള

പണ്ഡിതർ ആയിരുന്ന

രാജശ്രീ പി. കെ. നാരായണപിള്ള അവർകൾ

ബി. ഏ, ബി എൽ.

എഴുതിയ പ്രൌഢമായ ആമുഖോപന്യാസത്തോടുകൂടിയതു

രണ്ടാം പതിപ്പു കാപ്പി ൧൦൦൦

അക്ഷരാലങ്കാരമുദ്രാലയം

തിരുവനന്തപുരം.

൧൦൯൬

ഗ്രന്ഥകൎത്താവിന്റെ മുദ്രയില്ലാത്ത

പുസ്തകം വ്യാജനിൎമ്മിതമാകുന്നു.

Copyright

സമൎപ്പണം.

പാരന്നീളമിയന്നു പല്ലവഗണം
ചൂടിപ്പരപ്പാൎന്നതി—
ക്രൂരമ്മാരിയു മുത്കടാതപവുമ—
മ്മൂട്ടിൽ കടത്താതെതാൻ
ദൂരത്തൊക്കെയലഞ്ഞു തൻ തണുവില—
ഞ്ഞെത്തുന്നൊരപ്പാന്ഥസത്—
കാരഞ്ചെയ്തമരുന്ന മാമരമഹോ!
ശോഭപ്പൂ മൂലൎക്കാളജൻ.
വീണാശ്ശ്വാസമേകിസ്സകലവിധമതാം
ക്ഷുദ്രദാരിദ്ര്യദുഃഖം
കാണാതാക്കി ജ്ജഗത്തിൽ പ്രജകളുടെ മഹാ
വിശ്രമസ്ഥാനമായി
വേണാട്ടിന്നീശനാകും തിരുവടിയുടെ തൃ—
ക്കാല്ക്കലല്ലാതെകണ്ട—
ക്ഷീണാമോദം സമൎപ്പിച്ചിടുവതെവിടെ ഞാൻ
പ്രസ്തുതം പുസ്തകത്തെ?

തൃപ്പാദസേവകൻ,
ഗ്രന്ഥകൎത്താവ്.

PREFACE.

THE original of this book is Wordsworth's Michael, one of the most important of the series of poems entitled "Poems on the Affection." This Malayalam rendering is the out-come of the juvenile admiration, I have for the poet. The English piece was one of the Text Books prescribed for the F. A. Examination of 1905. I was a candidate for that examination, and I had made a thorough study of the piece under one of the ablest European professors. While I was studying the book, the idea struck me that it would, if translated, form a useful addition to the literature of Malabar. Shortly after the examination, I set myself to work upon the poem. The first two slokas were composed on the 16th December 1905. On the same day, I began to write an original poem also, a devotional piece, called Durgastotram (ദുർഗ്ഗാസ്തോത്രം). Intermittingly I worked upon both, and the book Agasmeram (ആഗസ്മേരം) was completed on the 17th September 1906. From the dates quoted, it could be understood that I was engaged in the preparation of the translation for over six months.

In the matter of style I have taken as my model, the Peacock-messenger (മയൂരസന്ദേശം), the master-piece of **H. H. Kerala Varma** C. S. I., F. M. U., M. R. A. S., F. R.

Hist s., Valia Koil Tampuran, the foremost scholar of the day and the pioneer author in the field of Malayalam Sandesakavyam. The Mandakranta Vritham (മന്ദാക്രാന്താ വൃത്തം), which is employed in the book, is a metre best suited to compositions of this kind on account of its slow and advancing measure. The one distinguishing feature of Mayurasandesam is that it is inimitable. The style of the Modern Kalidasa is peculiarly his own. Yet, I have in my own way, tried to follow it closely. It rests with the indulgent reader to judge how far my rash attempt has been successful.

The name of the original is, as has been said before, Michael. In my translation, Michael appears as Kelan (കേളൻ). My reader may, at this point, turn round and ask why I have not, as Wordsworth did, called my poem Kelan. My reason for changing it is that every author should be very careful to adjust himself to the tastes of his readers; and it is my conviction that the name Kelan, as the title of a book, will not be liked by most of my readers. I know well that

> "..............That which we call a rose,
>
> By another name would smell as sweet;"

and that there is no great harm in giving the book the name of the place where the incidents of the story are imagined to have occurred. This is why I preferred Agasmeram to Kelan.

The one clear idea before me, while doing these lines in Malayalam, was that I should, as far as possible, give the whole thing a touch of naturalness. I have therefore tried to give the story a Hindu garb. It is my opinion that, in translating a piece from English into Malayalam, one should be careful to omit those portions which are relished by English men only, and to commit those which are appreciated by the people of Malabar; in plain words, one should strive at a translation of ideas and not at an over-nice literal translation, which has not even the grace of transliteration. Accordingly, even the English Michael, Luke and others have undergone a transformation at my hands and appear in my book as Kelan, Koman (കോമൻ), Madan (മാടൻ), and Nangu (നങ്ങു). The word Agasmeram, though it does not sound as a Malabar Name, has, I believe, some resemblance to the Indian Kasmeeram (കാശ്മീരം). As for Kelan and and others, they could every day be met with by all readers in many a village on this side of the Ghats. I hope that it is hardly necessary for me to give an elaborate account of all the alterations, I have made in the book.

While a portion of the book was undergoing pruning at my hands, one of my friends requested me to translate in prose Tennyson's Lancelot and Elaine. I promised to comply with his request, and I began workng at it on the 12th August 1906. It was finished in

three months, and was published under the name Iravati (ഇരാവതി) about this time last year. I may here candidly say that, had it not been for the ready and favourable reception, which it has met with at the hands of the generous public, and for the kind encouragement which the learned Text-Book Committee has been pleased to accord to it, the present work would not have seen the light of day.

My sincerest thanks are due to my friends, M. R. Ry **P. K. Narayana Pillay Avl.** B. A., & B. L., the College Pandit, (now Vakil, Zillah Court, Kottayam), for writing a studied introduction to the poem, and to M. R. Ry. **C. N. Ananta Ramaiya Sastrial** M. A. for having seen it through the press.

Tripuravilasam.
1st May 1908. } C. P. Parameswaran Pillai.

മഹാമഹിമശ്രീ

കേരളവൎമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ

സീ. എസ്സ്. ഐ., എഫ്. എം. യു., എം. ആർ. ഏ. എസ്സ്., എഫ്., ആർ. ഏച്ച്., എസ്സ്.

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചയച്ച ഒരു തിരുവെഴുത്തിൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ കുറിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം.

തിരുവനന്തപുരം

൧൦൮൭ — എടവം — ൧൨൹

ശ്രീ.

നിങ്ങളുടെ "ആഗമസ്മരം" എന്ന പദ്യകൃതിയിൽ നിന്നും എടുത്തു ചേൎത്തിട്ടുള്ള പദ്യങ്ങളെ വായിച്ചപ്പോൾ ഉച്ചാവചങ്ങളായ മനോവികാരങ്ങൾ എനിക്കുണ്ടായി നിങ്ങൾ മാതൃകയായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന "മയൂരസന്ദേശ"-ത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു ഇതിലധികമായ ചമൽകാരമൊന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എങ്കിലും നല്ല കവിതാവാസനയോടു കൂടിയ നിങ്ങളെ പോലെയുള്ള ചിലൎക്കു എന്റെ അഭിനവരചനാരീതി അനനുകരണീയയായി തോന്നുന്നുണ്ടല്ലോ. നിങ്ങളുടെ ഈ പദ്യഗ്രന്ഥം നിങ്ങൾക്കു ശാശ്വതകവിയശഃപ്രതിഷ്ഠയെ ഉണ്ടാക്കിത്തരുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.- ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ കവിതയെ കുറിച്ചു എനിക്കുള്ള അഭിപ്രായം തെളിവാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

... ...

... ...

"ആഗമസ്മര"ത്തിലെ മറ്റുചില ഭാഗങ്ങൾ കൂടി വായിച്ചു കേൾക്കാം.

കേരളവൎമ്മ.

ആമുഖോപന്യാസം.

ഈ കൃതി, ഇംഗ്ലീഷ് കവിയായ വില്യം വേർഡ്സ്വർത്ത് എഴുതിയിട്ടുള്ള "മൈക്കേൽ" എന്ന കാവ്യത്തിന്റെ ഒരുമാതിരി ഭാഷാന്തരം എന്നു പറയാം. ഭാഷാന്തരരീതി എന്തെന്നു പറയുന്നതിനു മുമ്പായി, മൂലകൃതിയുടെ കർത്താവായ വേഡ്സ്വർത്തിനു് കവിതാവിഷയമായിട്ടുണ്ടായിരുന്ന ആശയങ്ങളുടെ ഒരു സാമാന്യജ്ഞാനം, പ്രകൃതകൃതിയുടെ ശരിയായ ഗ്രഹണത്തിനു് ഉതകുന്നതാകയാൽ, അവയെ സ്വല്പമായി പ്രതിപാദിക്കുവാൻ ഇതിനുപരി യത്നിച്ചുകൊള്ളുന്നു. വേഡ്സ്വത്തിന്റെ ജനനം ഇംഗ്ലീഷ്‌വർഷം ൧൭൭൦-ൽ ആകുന്നു. ചെറുപ്പത്തിൽ ഫ്രഞ്ച് റെവല്യൂഷൻ മൂലമായി യൂറോപ്പിലുണ്ടായ പ്രക്ഷോഭം ബറൺസ്, കാളറിഡ്ജ്, സൌതി ഇത്യാദി കവികളിൽ എന്നതുപോലെ വേഡ്സ്വത്തിലും ഉല്ലാസത്തെ ജനിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ ഫ്രാൻസിൽ നടന്ന രാജ്യവിപ്ലവം അസാധാരണമായി മൂർച്ഛിച്ചപ്പോൾ ശാന്തബുദ്ധികളായ എല്ലാവരുടെയും പ്രതികൂലതയ്ക്കു പാത്രീഭവിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും വേഡ്സ്വത്ത് രാജ്യകാര്യവിചാരത്തിൽനിന്നു് വിരമിച്ചു് സാഹിത്യവിഷയമായിട്ടുള്ള ശ്രമത്തിൽ അധികമായി പ്രവേശിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമകൃതി "ലിറിക്കൽ ബാലാർഡ്സ്" ആകുന്നു. എന്നാൽ, സാഹിത്യവിഷ

യത്തിൽ അദ്ദേഹം ഗണ്യമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നതു്, ൧൭൯൬-ൽ കാളറിഡ്ജ് എന്ന കവിയുമായി പരിചയപ്പെട്ടതിനു ശേഷമേയുള്ളൂ. ലിറിക്കൽ ബാലാർഡ്സ് എന്ന കൃതിസമുച്ചയം തന്നെ, ൧൮൦൦-ാമാണ്ടു വീണ്ടും ഒരു പതിപ്പിനെ അർഹിച്ചു. അപ്പോളാകുന്നു പ്രസ്തുതകവി കവിതാവിഷയമായി തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന ആശയങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിച്ചതു്. വേഡ്സ്വർത്തിന്റെ അഭിപ്രായം, കവിതയുടെ വിഷയത്തെയും രീതിയെയും സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ അവയെ ഓരോന്നായി നമുക്കിവിടെ നിരൂപണം ചെയ്യാം.

ഒന്നാമതായി വിഷയം—കവിതയുടെ വിഷയം വേഡ്സ്വർത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സർവോപരിപ്രകൃതി തന്നെയാകുന്നു. പ്രകൃതിയെന്നാൽ, വനവൃക്ഷലതാദി രൂപമായും മറ്റും വിലസുന്ന ബാഹ്യപ്രകൃതിയും, മനുഷ്യമനസ്സിൽ ഉദിക്കുന്ന കാമപ്രേമാദിവികാരരൂപമായ ആന്തരിക പ്രകൃതിയും ഉൾപ്പെടുന്നതാകുന്നു. ഇതിൽ ബാഹ്യപ്രകൃതി മനുഷ്യാത്മാവിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നതിന്റെ ഫലമായി സിദ്ധിക്കാവുന്ന ഉൽക്കർഷാദികളും, ബാഹ്യപ്രകൃതിയുടെ സന്നിധാനത്തിൽ മനുഷ്യന്നു നേരിടാവുന്നതായ വികാരധാരയും, അകൃത്രിമമായിരിക്കുന്ന ആന്തരിക പ്രകൃതിയുടെ വ്യാപാര പരമ്പരയും ആണു് വേഡ്സ്വർത്തിന്റെ കവിതയിൽ മുഖ്യമായി വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്നവ. നഗരങ്ങളിലുള്ളതിനെക്കാൾ നാട്ടുമ്പുറങ്ങളിൽ അരുവികളിലേ നിർമ്മലജലവും, പർവതങ്ങളുടെ മഹിമാവും, തഴച്ചു നിൽക്കുന്നതായ വൃക്ഷലതാദികളുടെ രാമണീയകവും, വസന്താ

ഭികളായിരിക്കുന്ന ഋതുചക്രത്തിന്റെ വിലാസവും, ആസ്വാദ്യതരങ്ങളായിരിക്കുന്നതുപോലെ, നഗരവാസികളും തന്മൂലം ഉദരപൂരണവിഷയത്തിലോ ധനസമ്പാദന വിഷയത്തിലോ ബുദ്ധിമുട്ടികഴങ്ങുന്നവരും ആയ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലേക്കാൾ നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ ക്ഷാമാദിപീഡ കൂടാതെയും മിതത്വം പ്രമാണമാക്കി പ്രവൎത്തിച്ചും ആയുരാരോഗ്യ സമ്പന്നന്മാരായും ജീവിതത്തെ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നവരുടെ ഇടയിൽ സകലവികാരങ്ങളും അസമ്മിശ്രമായും പ്രബലമായും കാണാമെന്നായിരുന്നു വേഡ്സ്വൎത്തിന്റെ വിശ്വാസം. ആകയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാത്രങ്ങൾ മിക്കവാറും ഗ്രാമീണജനങ്ങളായിരിക്കും. ഇതിനെ ഉദാഹരിക്കുവാൻ എക്സ്കർഷൻ എന്ന കൃതി ആപാദചൂഡം ഉദ്ധരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതും പോരെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ നമ്മുടെനിരൂപണത്തിനു പാത്രീഭവിച്ചിരിക്കുന്നതായ ആഗസ്റ്റ്സ്മര ത്തിലെ കേളനും കൂട്ടരും ഈ പായിന്റു തെളിയിക്കുന്നതിന് സാക്ഷികളാകുന്നു.

രണ്ടാമത്ത് കവിതയുടെ രീതി, അഥവാ ഭാഷ— വേഡ്സ്വൎത്തിന്റെ കാലത്തിന് മുമ്പ് കവിതയെഴുതിയിരുന്നവർ പ്രതിപാദ്യ വിഷയങ്ങളെ ദുൎഗ്ഗമവും കൃത്രിമവുമായ ഭാഷയിലും രീതിയിലും ആണ് പ്രായേണ ഉപന്യസിച്ചു പോന്നിരുന്നത്. ഈ രീതി വേഡ്സ്വൎത്തിന് അത്യന്തം വിരസമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷത്തിൽ പദ്യഭാഷ ഗദ്യഭാഷയിൽനിന്നും ഭിന്നമായിരിക്കേണ്ട ആവശ്യം യാതൊന്നുമില്ലെന്നും, ജനങ്ങളുടെ അനുഭവത്തിൽ തഴമ്പിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതി

കൾ അവൎക്ക് പരിചിതവും അകൃത്രിമവുമായ ഭാഷയിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനാൽ യാതൊരു ഭംഗവും നേരിടുന്നതല്ലെന്നും, നേരെമറിച്ച് ഭംഗികൂട്ടുന്നതാണെന്നും, കവികളുടെ സങ്കേതങ്ങളെ അനുഷ്ഠിക്കാൻ പാടില്ലെന്നും കാണുന്നു. ഈ തത്വങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുന്നതിനായിട്ട് അദ്ദേഹം അനേക കൃതികൾ എഴുതീട്ടുണ്ട്. എക്സ്കർഷൻ, മൈക്കേൽ മുതലായ കൃതികളിൽ അദ്ദേഹം പ്രാസനിഷ്ഠയെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നേയില്ല.

എന്നാൽ, വേഡ്സ്‌വൎത്തിന്റെ ഇപ്രകാരമുള്ള തത്വങ്ങൾ അതിദൂരത്തിൽ ഭദ്രമായി ജനങ്ങളാൽ ആദരിക്കപ്പെട്ടു എന്നു പറവാൻ തരമില്ല. മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന കൃത്രിമരീതിയിൽ നിന്നും ഇതു് ആശ്വാസപ്രദമാണല്ലൊ എന്നു വിചാരിച്ച് ബയറൺ മുതലായ അതിമേധാവികളായ കവികൾ കൂടി ചിലപ്പോൾ വേഡ്സ്‌വൎത്തിനെ അനുകരിക്കാതെ ഇരുന്നിട്ടില്ല. വേഡ്സ്‌വൎത്തിന്റെ ആക്ഷേപകന്മാരിൽ പ്രമാണികളായി ജെഫ്രേസ്, കാളറിഡ്ജ്, മുതൽപേരെ കരുതാം. ഇവരിൽ ജെഫ്രേസിന്റെ ആക്ഷേപം അധികവും മൎക്കടമുഷ്ടിന്യായേന ആകയാലും, അയാൾ, വേഡ്സ്‌വൎത്തിന്റെ കവിതയിൽ അതിനിന്ദ്യം എന്നു പറഞ്ഞ ഒരു ഭാഗം അതീവമനോഹരം എന്ന് ആധുനികന്മാർ ഗണിക്കുന്നതിനാലും അയാളെപ്പറ്റി നമുക്കിവിടെ നിരൂപിക്കേണ്ടതായിട്ടില്ല. കാളറിഡ്ജിന്റെ നിരൂപണം വളരെ യുക്തിയുക്തവും ബയോഗ്രഫിയാ, ലിറ്ററേറിയ എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. അതെല്ലാം ഇവിടെ സമ

ഹരിക്കുക അസാദ്ധ്യമാണ്. ചുരുക്കം പറഞ്ഞാൽ വേഡ്സ്സ്വൎത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ നിഷ്കൃഷ്ടയിൽ ശരിയല്ലെന്നും, വെഡ്സ്വൎത്ത് തന്നെയും ആ തത്വങ്ങളെ തന്റെ കൃതികളിൽ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ അനേകം ഭാഗങ്ങളിൽ അനുസരിച്ചിട്ടില്ലെന്നും കാളറിഡ്ജ് വാദിക്കുന്നു.

സാധാരണയായി ഇപ്പോൾ വേഡ്സ്വൎത്തിന്റെ കവിതാഗുണങ്ങൾ എന്നു വിചാരിക്കപ്പെട്ടുപോരുന്നവ, ആശയങ്ങളുടെ നിൎമ്മലത്വവും, വിഷയത്തിനനുരൂപമായ ഭാഷാപ്രയോഗവും, പ്രതിപാദ്യ വിഷയങ്ങളുടെ ഗാഢതയും, സന്ദർഭശുദ്ധിയും മററുമാകുന്നു. ബാഹ്യമായ പ്രകൃതി മനുഷ്യമനസ്സിനെ എങ്ങനെ സ്പർശിക്കുന്നു എന്നുള്ള അംശം ഇത്ര മനോഹരമായി വൎണ്ണിക്കുന്ന അന്യകവികൾ വളരെ ചുരുക്കമാകുന്നു. മുൻപറഞ്ഞതായ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു അനേകമുദാഹരണങ്ങൾ നാം നിരൂപിക്കുന്ന മൈക്കേൽ എന്ന കൃതിയിൽതന്നെ കാണാവുന്നതാണ്.

ഇനി ഭാഷാന്തരീകരണത്തെപ്പററി നോക്കുക തന്നെ. ഈ അംശത്തിൽ ആദ്യമായിപറവാനുള്ളത് ഗദ്യപദ്യങ്ങൾതമ്മിൽ ഭാഷാവിഷയമായി യാതൊരു വ്യത്യാസവും വേണ്ടെന്ന് വേഡ്സ്വൎത്തിനുള്ള മതത്തെ പരമേശ്വരൻപിള്ള അവർകൾ അനുസരിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതാണ്. വേഡ്സ്വൎത്തിനുതന്നെ സ്വമതത്തെ അനുസരിക്കുന്നതിനു സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ഭാഷാന്തരീകൎത്താവിന് അതു സാ

ധിക്കാതെ പോയതിൽ കുററം പറയാനില്ലല്ലോ. പിന്നെയും, ഗദ്യപദ്യഭാഷകൾ തമ്മിൽ ഉള്ള വ്യത്യാസം ഇംഗ്ലീഷിലേക്കാൾ അധികം മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചേതീരു.

"രണ്ടാം കൊല്ലമതിൽ കുംഭം
രണ്ടാം തിയതിയാണിതു്."
"ഓഹോ! കേട്ടറിവുണ്ടു വസ്തുത" ഇത്യാദി.

ഇങ്ങനെയൊക്കെ ഗദ്യരീതിയിൽ പദ്യമെഴുതുന്നതിനു് അസാധ്യവാസനക്കാരനായ വെണ്മണി നമ്പൂരിപ്പാടിനോ, കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർക്കൊ അല്ലാതെ ഭാഷയിൽ ഇതുവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ല. എങ്കിലും,

"പൊട്ടിപ്പോകും ഹൃദയമഴലാലെന്നുവട്ടത്തിലൊട്ടും
മുട്ടിക്കില്ലാ പൊരുതി, ചെറുതാശപാസമുണ്ടാക്കിവയ്ക്കും."
"സ്തോത്രം ചെയ്യാൻപ്രകൃതിമഹിമാവിന്നുതന്നുള്ളതിങ്ങ്"

ഇത്യാതി ചില ദിക്കുകളിൽ അകൃത്രിമമായ ഭാഷാപ്രയോഗം ഈ കൃതിയെ അലങ്കരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് അനുമോദിക്കത്തക്കതാണു്.

ആശയത്തിന്റെ വിഷയത്തിൽ, തർജ്ജമക്കാരൻ മൂലകവിയുടെ ആശയത്തെ പരിപൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിച്ചു്, ഏതു ഭാഷയിലേക്കു തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നോ ആ ഭാഷയിലേ പദങ്ങൾകൊണ്ടു് മൂലകവി ജനിപ്പിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ബോധത്തെ ഉ

ണ്ടാക്കുകയാണല്ലൊ വേണ്ടതു്. അതായതു്, തർജ്ജമയ്ക്കു തുട ങ്ങുന്ന കവി കാവ്യരസജ്ഞൻ കൂടിയായിരിക്കേണ്ട നിർബന്ധ മുണ്ടു്. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു മലയാളത്തിലേക്കു തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടിനെക്കാൾ, ശതഗുണം വൈഷ മ്യം ഇംഗ്ലിഷിൽ നിന്നു തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നതിനുണ്ടെന്നു് ഓൎക്കു ന്നതായാൽ, ഈ അംശത്തിലും പരമേശ്വരൻപിള്ള അവർക ളെക്കുറിച്ചു അനുമോദിക്കുന്നതിനു വകയുണ്ടെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. പിന്നെയും, തർജ്ജമയുടെ സ്വഭാവത്തെപ്പററി ഒന്നുകൂടി പറയാനുള്ളതു് എന്തെന്നാൽ സൂക്ഷ്മമായി മൂലകൃ തിയെ തർജ്ജമ ചെയ്യണമെന്നു് പരമേശ്വരൻപിള്ള അ വർകൾ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതാകുന്നു. ആകയാൽ ചിലദി ക്കിൽ ഒരു സ്വതന്ത്രകവിതയുടെഭാവം ഇതിൽകാണ്മാനുണ്ടാവും.

പരമേശ്വരൻപിള്ള അവർകളുടെ കൃതിക്കു് ഞാൻ മുഖ്യ മായി കാണുന്ന ഗുണം പദങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേൎക്കുമ്പോൾ അവാ ച്യമായും ശ്രുതിവിഷയമായും ഉള്ള ഒരു രസം മഹാന്മാരായ കവികളുടെ കൃതികളിൽ കാണ്മാനുള്ളതു് ഇതിലും വളരെ ദി ക്കിൽ അനുഭവിക്കാനുണ്ടെന്നുള്ളതാകുന്നു. ഇതു് ഇദ്ദേഹത്തി ന്റെ കവിതാവാസനയുടെ ഒരു ചിഹ്നമായി ഞാൻ കരുതുക യും ചെയ്യുന്നു. കവിതാവാസനയില്ലാത്ത ആളുകളുടെ കൃതി കളിലെ പദപ്രയോഗം സംഗീതഭാഷയിൽ പറയുകയെന്നു വ ച്ചാൽ ശ്രുതി വിട്ടിട്ടുള്ള പാട്ടുപോലെയാണ്. ശ്രുതിയിൽ ല യിച്ചു പാട്ടുകാരൻ പാടേണ്ടതുപോലെ പദപ്രയോഗത്തിൽ

കവിയും ഒരു ലയത്തെ അനുസരിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. ഇതു് ശ്രവണഗോചരമായ ഒരു ഗുണമാണെങ്കിലും പദങ്ങളെക്കൊണ്ടു പണിയുന്ന കവിശില്പിക്കു് ഒരിക്കലും ഉപേക്ഷിക്കാവുന്നതല്ല. കവിതയുണ്ടാക്കി പരിചയിക്കുംതോറും ഇതും അന്യങ്ങളായ ഗുണങ്ങളും ഈ കവിയിൽ പ്രബലീഭവിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതിനു മാർഗ്ഗമുണ്ടു്. ഇതിൽ കൂടുതലായി എനിക്കു വല്ലതും പറയാനുണ്ടെങ്കിൽ അതു് ഇത്രമാത്രമാകുന്നു.

വാഗന്വൈസ്മ കവയേ യമന്യേ
രാഗസ്സ്വരമുഖീത്യാഹം
ആഗസ്സ്തോമൈരസംക്ലുപ്തൈ
മാഗസ്സ്വരരസംസ്മരൻ.

എന്നു്. പി. കെ. നാരായണപിള്ള
ബി. ഏ., ബി. എൽ.

ആഗസ്ത്യേരം

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ

അവിഘ്നമസ്തു.

൧.

നേരേ കാണും പെരുവഴി വെടിഞ്ഞിട്ടഗസ്ത്യേരദേശേ
ചാരേ പാരം രയമൊടൊഴുകും തോട്ടിനെക്കൂട്ടിനാക്കിൽ,
പോരേണം കാൽ കഠിനശിലയോടൊത്തു വൻ ബുദ്ധിമുട്ടേ-
റ്റോരേണിട്ടുവറ്റത്തളിരു വാളരെ ജ്ഞാതഖേദത്തൊടേത്തും.

൨.

നേരിട്ടീടും ഗിരിനിര പരം കണ്ടുപേടിച്ചിടേണ്ടാ-
ത്താരിൽ ധൈര്യം തടവുക വഴിക്കാര! ദൂരം നടന്നാൽ,
വാരിക്ഷോഭസ്വനവിരഹിതം ശൈലമാലാപരീതം
ഭൂരിശ്രീകം നയനസുഭഗം സാന്ദ്രമാനന്ദമേകം.

൩.

കിട്ടാ കാണ്മാനൊരുഭവനവും തത്ര; വൻകാട്ടതോറും
മുട്ടാതെന്നും വിഹഗനിവഹം പാന്ഥ! കാണാവതത്രേ;
വെട്ടാവെട്ടത്തറയത്തു;വെറും വമ്പിയന്നപ്രദേശം
തട്ടാനെത്തും ശിഖരനികരം നീക്കിനോക്കുന്നതായാൽ.

൪.

ഇന്നാട്ടിക്കിൻ ചരിത്രമരുളാൻ തക്കവൈശിഷ്ട്യമങ്ങു-
ള്ളൊന്നാണെന്നൊന്നുമനസികരുതുന്നില്ല ഞാൻ തെല്ലുപോലും;
എന്നാലും തത്സഫലമതിലെഴും വസ്തുവേകം വഴിക്കാ-
ക്കെന്നാളും വൻകുതുകമുളവാക്കീടുമാറുണ്ടതർക്കം.

൫.

കൊത്തിബ് ഭംഗിപ്പൂത്തുമയുളവാക്കാത്തതാം പാറയേറെ-
ക്കാത്തിക്കുട്ടിപ്പുഴയുടെ കരയ്ക്കങ്ങൊരേടത്തു കാണാം;
ഒത്തിട്ടങ്ങസ്ഥലമതിനു നൽച്ചാരുസാരസ്യപൂരം
തത്തിത്തിങ്ങുന്നൊരു കഥ മഹാസാരസംപൂർണ്ണവർണ്ണ്യം.

൬.

വമ്പാർന്നീടാനങ്ങൊരു മഹാസംഭവം പോലുമില്ലാ
സമ്പാദ്യം തച്ചരിതമതിനെന്നാകിലും, തെല്ലുസൗഖ്യം
എമ്പാടോരോ പണി പകലഹോ ചെയ്തു നന്നായ് തളർന്നു-
ന്നമ്പാ! ചൊല്ലിസ്സയനഗതരാം മാനുഷർക്കേകിയേക്കാം.

൧.

വേടന്മാർ തൻ ചരിതമതിലിങ്ങാദ്യമായെന്മനസ്സി-
ന്നീടത്ത്യന്തം തടവിന രസം ചേർത്തതീയെന്നു തോന്നു;
കാടല്ലാതജ്ജനതയെ നിനച്ചല്ലയിക്ഷണ്ഡകാവ്യം
പാടപ്പെട്ടുള്ളതുപഠിക! സത്യാദ്യവൃത്താന്തരമ്യം.

൨.

വിദ്യാഭ്യാസേ മമത കുറവായ് പുസ്തകം ദൂരെ വച്ചേൻ,
ഹൃദ്യാനന്ദം പ്രകൃതി ബഹുധാ ചേർക്കയാൽ ബാല്യകാലേ;
ഹൃദ്യാകാരം മനുജഹൃദയം, പ്രാണിനാം ജീവിതം, വൻ—
നദ്യാസ്തീരം, മലകളിവയെച്ചിന്ത ചെയ്യാൻ തുടങ്ങേൻ.

൩.

ശ്രീമാന്മാരായവരൊരുരസം തേടുകില്ലിച്ചരിത്രേ:
ഭൂമാവസ്മത്സമധിഷണനാകേയ കന്നുണ്ടാമവന്നായ്
സാമാന്യത്തിൽ കുതുകമരുളാമാകയാലോതിടുന്നേൻ
പ്രേമാവേശാൽ പ്രകൃതിരുചിരം വന്യവൃത്താന്തമീഞാൻ.

൪.

ജ്യായാൻ കേളൻ മലയനൊരുവൻ നല്ലഗസ്മേരദേശ—
ത്തായാത ശ്രീവിപിനമതു തന്നുള്ളിൽ വാണാൻ സുഖമോടം,
വ്യായാമത്താൽ സുഘടിതബലിഷ്ഠാംഗനായ് തൃപ്തനായ്
ന്യായാസക്തൻ സകലസുഗുണാഗാരമേറെ പ്രസന്നൻ.

൨൩.

സഖ്യം വിട്ടിട്ടൊരടി ചലിയാതപ്പുമാനല്പവും; തൻ—
കൃത്യം നോക്കിസ്സഹൃദയഹൃദാഹ്ലാദദൻ വീതഖേദം
നിത്യം നിർമ്മത്സരധിഷണനായ് തന്നയല്ക്കാരിലാർക്കും
സ്തുത്യൻ വേണ്ടും സുഖമൊടവിടെപ്പാർത്തിരുന്നാൻ വിശുദ്ധൻ.

൨൪.

ആരക്തോദ്യത്തരുണകിരണം കുന്നിലും കെപ്പുരത്തിസ്—
നൂരമ്പാടും നഭസി കിളരും മുന്നമേ തന്നെ വൃദ്ധൻ,
സാമ്ളൂട്ടും പല പണികളും ചെയ്യുവാനാഞ്ഞു നിത്യം
ത്തുന്നരന്തൊറാതവിടെ വിപിനത്തിന്നകത്തെത്തിടുന്നു.

൨൫.

ഹാററങ്ങൂതുമ്പൊഴുതു കിഴവൻ സ്വല്പമായിട്ടുപോലും
മാററംകണ്ടാലുടനെയതിനാൽ സൂചിതം കാര്യമാകെ
ഏററവന്നന്നായറിയു;മവിടെത്താൻ ഗ്രഹിക്കാത്തതായി—
ട്ടേററംളളട്ടും പ്രകൃതിമഹിമാവൊന്നുമേ തന്നെയില്ല.

൨൬.

തെക്കൻ കാററിൻ ശ്രുതി മുരകവേ വൃദ്ധനേവം വദിക്കും
ത്തക്കം നോക്കി "പ്പുവനനിത! മേ ജോലിയുണ്ടാക്കിവച്ചു",
വെക്കം വീട്ടിന്നഖിലജനവും പാർത്തുമന്നേരമെന്നാ—
ലക്കൺ കാണാക്കിഴവനുടനേ ശൈലശൃംഗം ഭജിക്കും.

൫൧

ഒട്ടേറെക്കാർ കൊട്ടുമുടികളിൽ ച്ചെന്നടിഞ്ഞിട്ടുടൻ കീഴ്—
വെട്ടുക്കായിത്തന്നിയുമളവങ്ങായതിൻ മദ്ധ്യഭാഗേ
മറ്റേതും താൻ തടവു മറിയാതമ്മൃത്തുക്കൾ ഭയത്തിൻ
തട്ടേല്ക്കാതപ്പൃഥുശിഖരി മേലേകനായ് വാണുകൊണ്ടാൻ.

൫൨

ഏവം വാണാൻ കിഴവനവനുണ്ടമ്പതോളം വയസ്സൾ—
ളാവം മാറാതതുല ഹൃദയോല്ലാസസല്ലീലയോടേ;
ആവൻകാട്ടും, ഗിരിനിരകളും, നിമ്നഗയ്ക്കുള്ള മന്ദാ[illegible]
ഠാവം താനും മുദമെരുളിടാതല്ല മുമ്പത്തെ മട്ടിൽ.

൫൩

സന്തോഷം, ഭീ, പാടുത, കഠിനക്ലേശ,മത്യന്തധൈര്യം,
ഇന്താദേരവം പലതരുളിയിട്ടുണ്ടു തദ്ദേശമേറെ;
അന്ത്യഴൻ പോൽ വിലസുമചലാഗ്രത്തിലേറുന്നിതിപ്പോൾ
ചിന്താഭേകം തടവി വടിവിൽ പൂർവ്വവൃത്താന്തരത്യ:

൫൪

മാലത്യന്തം തടവിയനവനങ്ങേകനായിട്ടു, തന്നോ
കാലമ്പോക്കാൻ തലയിലെഴുതിപ്പത്മജൻ വിട്ടതില്ല;
ശീലമ്മേരുന്നൊരു മഹിളയെ സ്വീകരിച്ചാൻ തനിക്ക—
ള്ളാലമ്പത്തിന്നവളതിസ്തുഭാകാര വൃദ്ധാപി ശിഷ്ടാ,

൧൯.

പ്രായം പാൎത്താലിരുപതു വയസ്സിന്നിളപ്പം; മുറയ്ക്കു—
ണ്ടായം വേണ്ടും വിടുപണിയെടുക്കാൻ മുതുക്കിക്കു തക്കം;
കായം ക്ഷീണിച്ചുണവുമുടവാന്നില്ല യോഷയ്ക്കഹോ; നി—
ൎമ്മായം പ്രാണപ്രിയനിലളവില്ലാത്ത ഭക്ത്യാ വസിച്ചാൾ.

൨൦.

മുററത്തല്പം തറയതു കിളച്ചാ വടക്കേപ്പുറത്തു—
ണ്ടോററത്തട്ടിൽ കതിരുമൊളിവന്നങ്ങു നില്ക്കുന്നതായി;
ചെററയ്ക്കുള്ളിൽ ചെറിയൊരു നെരിപ്പോടുമായ് ച്ചുക്കിവാഴാൾ
തററങ്ങുടാതതിനു പലതും വേലചെയ്യുന്ന വൃദ്ധാ.

൨൧.

താഴത്തായിച്ചെറിയ കുടിലിൻ തെക്കുഭാഗത്തനേകം
വാഴത്തോട്ടം ദലഫലഗണം ചേൎന്നു ശോഭിച്ചിടുന്നു;
പാഴല്ലാതച്ചെടി വളരുവാനെത്രയും വൃദ്ധയാമ—
മ്മാഴക്കണ്ണാളനുദിവസവും വേല ചെയ്യുന്നു ചിത്രം!

൨൨

മുത്തിക്കേതും വിടുപണിയെടുക്കുന്നതിന്നുത്സാഹം വൻ—
മുത്തിപ്പാതില്ല, വളെ വയലിൽ കണ്ടതില്ലെന്നു വന്നാൽ,
എത്തിക്കെന്നോം തനതു കൃഷിയാം നല്ലരംഭാവനത്തിൽ;
ഫലമില്ലെങ്കിൽ സുദൃഢമണുവീനിഷ്ഠ തെററില്ല തന്നെ.

൧൩

ഇല്ലത്തിൽപാൎപ്പവിടെ വിപിനേ പൈതലൊന്നുണ്ടു,തല്ലാ—
തില്ലത്രേ മറെറാരുവരഥനാം വൃദ്ധരെ ത്തള്ളിട്ടുനാക്കിൽ;—
ചൊല്ലക്കട്ടേൻ തനയനുളവായ് മൃത്യുവാസന്നമായെ—
ന്നില്ലല്ലൊട്ടുദിവസഗണനം ചെയ്യുംവ കേളനുള്ളിൽ.

൧൪.

ആട്ടിൻ കൂട്ടം മലകളുടെ മേൽ കേറിമേഞ്ഞീട്ടുമപ്പോൾ
കുട്ടിന്നായിപ്പിറകിലണവാൻ രണ്ടു നായുണ്ടു വീട്ടിൽ;
കാട്ടിൽ കാററങ്ങുലകമുലയും മട്ടു തട്ടിത്തകൎക്കേ,
കാട്ടില്ലെസ്സൗഖ്യം കിഴവനു മുദം നൽകിയിട്ടുണ്ടവററ.

൧൫

ക്ഷീണാതങ്കംകൊണ്ടരിയമടിയാൽ മൌനമാൎന്നുള്ള വാസം
കാണാനൊപ്പട്ടില്ലവരിലതിനാലായയല്ക്കാരിലാരും
ത്താണത്യന്തം വിനയമൊടഭീഷ്ടാദിവാദ്യം കൊടുത്താ—
ശ്രീവാണത്തെത്താൎമതികിഴവരെപ്പോലെവൎത്തിച്ചുകൊൾവാൻ.

൧൬

ശ്രീനാരം ദൈവകീൎത്തിരികെയവരത്താതനും പുത്രനും സ—
ന്ധ്യാരം ചേരും പലപണികളെത്തീൎന്നു വീടാൎന്നുവെന്നാൽ,
ആരംഭിച്ചാർ ചിലതു പുതുത,ങ്ങില്ല ഞാൻ തെല്ലുപോലും
തെസ്വാരം വാഞ്ഛിച്ചിട്ടുക പടുകാലത്തിലല്ലാതെന്നനം.

൧൭

ക്രപ്രമത്തോടകന്നിഴവിയരുള്ളം ഭക്ഷണത്തിന്റെ വട്ടം
ക്രമത്തത്തിൽ കരുതിടുകിലോ; ശുദ്ധമേ ബുദ്ധിദമാശം;
ആരമത്യക്കങ്ങടരുകിലൊഴുകും തോട്ടുവെള്ളം കുടിപ്പാ—
നാമത്യച്ഛസ്ഫടികസദൃശം നിർമ്മലം ശൈലജാതം.

൧൮.

അച്ഛന്നും തൻ ചെറിയമകനാം കോമനും വേറെവേറെ
സച്ഛൃതാം ചേന്നിയവൃമിലയിട്ടാദ്യമൂട്ടും മുതുക്കി;
അച്ഛശ്രീപൂണ്ടവരുടെമുമ്പേ തൃപ്തിസംപ്രാപ്തമായാ-
ലിച്ഛകൊപ്പം സകലരുമവരുക്കെത്തിയെന്നുല്ലസിച്ചാർ.

൧൯

ശൈലത്തിൽ ക്രൂരിരുള്ള തിരളുന്നേരമന്നാരി ദേശം
കാലന്തെററാതവിടെ വെളിയിൽ പൂമുഖത്തിന്റെ മദ്ധ്യേ
ആലക്ഷിപ്പാൻ വടിവിനൊടയല്ക്കാർ. വായ്ക്കുന്ന ശോഭാ—
ജാലങ്കോലുന്നൊരു നിലവിളക്കങ്ങുവെയ്ക്കുന്നു നിത്യം.

൨൰.

സാമാന്യം വിട്ടിയലിന പഴക്കം ഭവിച്ചുള്ളതാണി—
സ്സാമാനം മററെതിനു മിതുപോലീടു കണ്ടീടുകില്ല:
സീമാതീതപ്രഭയൊടുമെരിഞ്ഞീടു മന്തിക്കു തന്നാ
ശ്രീമാന്ദ്യം തത്കിരണമണയാ പാതിരാവാകുവോളം.

൩൫.

മാറാതെന്നും കിഴവരവരോരോരോ വിധം വേല നന്നായ്
മാറാഞ്ഞേറവും, ശരിവരെയതിൽ ബാക്കിവയ്ക്കാതെതീൎത്തും
ക്രൂരാന്ദ്രമ്പതികളവിടെപ്പാൎത്തതും പാൎത്തിരിക്കം—
മാറാരംഭം മുതലനിശമദ്ദീപമുണ്ടായിരുന്നു.

൩൬.

ക്ലേശം വൃദ്ധൎക്കൊരുപൊഴുതിലും സംഭവിച്ചില്ല; തങ്ങൾ—
ക്കീശൻതൻകാൽത്തളിരുതുണയുണ്ടെന്ന ബോധം നിമിത്തം;
ലേശം തൃഷ്ണയ്ക്കിടമവരഹോ! നൽകിയില്ലി; പ്രകാരം
മോശം കൂടാതവിടെ നിവസിച്ചീടിനാർ ശ്രദ്ധമോദം.

൩൭.

കോമന്നോൎത്താൽ പഥിക! പതിനെട്ടായ് വയസ്സപ്പൊഴുള്ളിൽ
ക്ഷേമമഞ്ചിന്തിച്ചൊരു ദിവസമങ്ങാവിളക്കിൻ ചുവട്ടിൽ
പ്രേമംതൂകി ജ്ജനക സുതരെന്തൊക്കെയോ ചെന്നിരുന്നി—
ട്ടാമന്ത്രിച്ചാരതു മുഖവികാരങ്ങളാൽ സ്പഷ്ടദൃഷ്ടം.

൩൮.

ഏതദ്ദീപം നിരുപമമഹോ! തത്പ്രദേശത്തിലെല്ലാം
ഖ്യാതന്നന്നായ്; നിലയനമതിന്നുള്ളിലുള്ളോരശേഷം
പ്രീതന്മാരായ് നിഹതഗദരാണെന്ന ബോധം ജനാനാം
ചേതസ്സിങ്കൽ ദൃഢമിയലുവാൻ ലക്ഷ്യമായ് ട്ടതീന്നു.

൩൬.

പാരം പൊക്കം തടവുമൊരിടത്താണു വീടാകയാല—
സ്സാരം കൂട്ടും പ്രഭ ചുഴലവും കാണ്മതായിട്ടിരുന്നു;
ന്നേരം തെററാതന്തിശമെരിയും കാരണംകൊണ്ടു „സന്ധ്യാ—
താരം" പേരായ് ഭവനമതിനങ്ങപ്രദേശത്തിലെല്ലാം.

൩൭

തന്നിൽ പ്രേമം കിഴവനിയലുന്നാകിലൊ, തീർച്ചയാക്കാം,
തന്നിഷ്ടാത്മപ്രണയിനിയൊടു സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നു;
മുന്നിട്ടെന്നാൽ കരളകമലിഞ്ഞേറെ വാത്സല്യപൂർവം
മന്നിൽ കേളൻ തടന്ന മമതപ്പെട്ടതപ്പുത്രനെത്താൻ.

൩൮.

ഭൂജാതന്മാർക്കവനവനെഴും മക്കളിൽ പ്രേമമോട്ടം—
പൂജാത്യാ താൻ വിടരുമതുപോൽ കേളനും സംഭവിച്ചു;
പൂജായോഗ്യം പുരുപദവിയെ പ്പൂണ്മിപ്പുത്രനേവം
വ്യാജാപേതം കരുതി വിരുതാന്നോമനിച്ചായിരിക്കാം.

൩൯.

വല്ലാതെന്തോ പിറവിയിലുദിച്ചംഗഭംഗത്തിനാലുൾ—
ഫുല്ലാതങ്കം സഹ്യജ്ഞനമകമേ താതനുത്ഭൂതമാകാം;
എല്ലാംകൊണ്ടും, കിഴവനവനോടററമററമുള്ള രീതി—
ക്കുല്ലാസം പൂണ്ടരുമയൊടഹോ! ലാളനം ചെയ്തുവന്നു;

൩൯.

ഐശ്വൎയ്യങ്ങളായിട്ടമരുമളവിൽ കോമനോമൽക്കുമാരൻ,
വായ്ക്കുള്ളിൽ താൻ ചെറിയമുറിയാഗൎപ്പൂൎമ്മകം മുത്തുക്കൻ;
വായ്ക്കമ്മോദാൽ മിച്ചപൊഴുത്തു നൽകത്തോട്ടിലാട്ടീട്ടമേവം
തായ്ക്കന്താതാപമമമതയില്ലെന്ന ബോധം വരുത്തും.

൪൦.

ബാലൻ ബാല്യം കഴിയുവതിനും മുമ്പു, കേളൻ സ്വകീയം
ശീലം സ്വല്പം കഠിനത കലൎന്നുള്ളതായാലുമേതും,
ക്രൂലം വിട്ടങ്ങൊഴുകി വരുമായാറപോൽ ക്രൂരനൊടെല്ലാ—
ക്കാലം കണ്ണിട്ടവനെയപഥേ പോകുവാൻ വിട്ടതില്ല.

൪൧.

വീട്ടിൻ വാതല്ക്കുതകിലരയാലൊന്നു നിൽപ്പുണ്ടതിൻ വൻ—
മൂട്ടിൽ കേളൻ ചിലപൊഴുതഹോ! വിശ്രമിക്കാനിരിക്കും;
നീട്ടിക്കൊമ്പങ്ങിലകളളവറാണ്ടു സച്ഛായമായ—
ന്നാട്ടിൽപ്പേരും തണലുമരമെന്നുള്ള പേരായതാന്ത.

൪൨.

റൂബഡംഗ്വ്യൻ തൻ സുതനൊടൊരുമിച്ചങ്ങു നല്ലാൽത്തറയ്ക്കൽ
ന്യഭാനദം മൂലപവനാസ്വാദനം ചെയ്തിരിക്കെ,
ന് ഭോന്ത് ച്ഛാലറ ന ണ ജവം ശാസന ത്രപമായി—
ട്ട ഭോ ദ്വേഷ്ടു ഫരനികരാ ഫേ ത്തുരാധിക്കമത്രേ.

൪൩.

അഞ്ചാദ്രീശൻ കൃപയൊടു തുണയ്ക്കുന്നമൂലം വയസ്സ—
ങ്ങഞ്ചായ് കോമന്നവനനുപമാരോഗ്യനായ് താൻ വളൎന്നാൻ
പഞ്ചാരുതാം കലരുമതസീദണ്ഡമമ്മേദിനീഭൃത്—
സഞ്ചാരത്തിൽ തനയനുതകാൻ വേണ്ടിയച്ഛൻ കൊടുത്താൻ.

൪൪.

കാലിക്കൂട്ടം പലവഴി പിരിഞ്ഞോടിടാതേറെ നന്നായ്
പാലിക്കാനായ് കടുമലയിടുക്കിങ്കലെല്ലാം നിറഞ്ഞും;
ശീലിക്കാഞ്ഞപ്പണിമുഴുവനും, വിഘ്നകൃത്തായുമെന്നാൽ
ജോലിക്കല്ലും തുണയരുളുവോൻ താനുമായ് തീൎന്നുകോമൻ.

൪൫.

ദുൎവ്യാപാരേ തനയനായ് കണ്ടുവെന്നാകിലപ്പോ—
ഴവ്യാജാൎദ്രത് പ്രണയസഹിതം പുത്രനെ കൃത്യമായി
ദിവ്യാത്മാവാം കിഴവനമിത ശ്രദ്ധയാ ശിക്ഷ ചെയ്യും;
ഭവ്യാകല്പം ഗുണനിലയമായ് തീൎന്നവൻ വാഴുവാനായ്.

൪൬.

പത്ത്യാഹാരത്ര തരായനാ വയസ്സകൊട്ടങ്കാററിലെല്ലാം
ഹൃത്താടിലാ ലവമപി, മഹാധീരനായ് താൻവളൎന്നാൻ;
ഉത്താളന്മാം നിലയിലവനങ്ങെത്തിയപ്പോഴും മുതല്ലേ
മ്മത്താഭൎത്താം ജനകസഹിതം സേവചെയ്യാൻ മുതിൎന്നാൻ.

൪൭.

മുന്നം കേളൻ കരളു കളിരെക്കണ്ട സന്തോഷമങ്ങ—
ച്ഛിന്നം പൂണ്ടുള്ളവ സകലവും വീണ്ടുമോരോ ദിനത്തിൽ
തന്നത്യന്തപ്രിയ സുതനുമായ് വീക്ഷണം ചെയ്കയാലുത്—
പന്നം മന്നിൽ പ്രബലതരമായുള്ളൊരാനന്ദപൂരം.

൪൮.

ജാബാലതൽഗ്രഹണപടുവായ് തീൎന്നു നേരത്തിലേ താ—
നാബാലങ്കൽ സദ്ബുധമുളവായ് നവ്യചേതോവിലാസം;
ശ്രീബാഹുല്യം തനുവു തടവി; പൂണ്ടു തത്കൎമ്മമെങ്ങും—
പ്പൂ; ബാഹുക്കൾക്കതുലബലവും വന്നിതേ കേളനന്നാൾ.

൪൯.

തച്ചൻ താനും തനയനുമതിൻ മട്ടിലത്തുള്ളയാളും
സ്വീതാമോദം തടവി മരുവും നേരമാഹന്ത! കേൾക്കായ്;
ആതങ്കോഗ്രച്ഛുരിക തിരുകിക്കേറി മാറിൽ നിണത്തെ
ച്ഛേത്തം ചെയ്വാൻ വിരുതു പെരുതാൎന്നുള്ള വൃത്താന്തമേകം.

൫൦.

മുമ്പേതന്നേ സഹജതനയൻ ദുഷ്ടധിഷ്ട്യം നിമിത്തം
വമ്പേറീടും വിപദി വലയും കാലമബ്ബാലകങ്കൽ
അൻപേകാന്താ കരുതിയവനെച്ചെന്നു ബാഷ്പ്യതാപമാകെ
അൻപേറ്റൊയിട്ടരിയ കിഴവൻ ഹന്ത! മാററിച്ചുവച്ചാൻ.

൧൫.

ബാലൻ പൂണ്ടില്ലലസത കുറച്ചെങ്കിലും; നന്നു പാരം
ശീലം പാർത്താലൊരുവിധമവന്നാസ്തിയങ്ങായിരുന്നു;
ശ്രീലൻ പയ്യൻ-കുടിലനിയതിക്കെങ്ങു താൻമാർഗ്ഗരോധം?-
കാലം പേർത്തൊന്നൊഞ്ഞിട്ടതു പടരാൻ ഹേതുവായെന്നു നൂനം

൧൬.

കേളന്തന്നെ ച്ചുമതലയൊഴിച്ചാശു വിട്ടീടവാനാ—
ന്നാളങ്ങോർത്തില്ലതിനവനെ നാം ദൂഷണം ചെയ്കകൂടാ;
കോളല്ലാതായ് സകലമവിടെ; സ്വത്തിലൽപം ത്യജിപ്പാ—
നാളല്ലാഞ്ഞിട്ടുഴലുകിഴവൻ നേടി നഷ്ടം തിരിഞ്ഞാൻ.

൧൭.

ഏടാകൂടം ശിരസി രഭസം ചാടിയെന്നുള്ള വൃത്തം
ചൂടാറാതാം ചെവിയിലചിരാദാപതിച്ചോരനന്തരം,
തേടാതുള്ളിൽ കിഴവനണുവും ധൈര്യമങ്ങേവമല്ലൽ—
പാടാലന്നാം ക്ഷിതിതലമിതിൽ പ്രാപ്തിനിഷ്ടം ത്യജിച്ചാൻ.

൧൮.

തൽക്കാലത്തെക്കഠിനകദനം സ്വല്പമൊന്നാറിയപ്പോൾ
വന്യൽക്കാമ്പിങ്കൽ പാഠികൾ കരണീയങ്ങളെച്ചിന്തചെയ്താൻ
വിൽക്കാമ്പാതിപ്പുരയിടം മിഴല്ലാതെ കണ്ടില്ല വേറേ
നിൽക്കാൻമാർഗ്ഗം വിപദി, കിഴവൻ നിശ്ചയിച്ചാനിവണ്ണം.

൧൩.

ആധിക്കന്തം വരുവതിനിദമെൎഗ്ഗമെന്നുള്ളിൽ നന്നായ്
ബോധിച്ചന്നാളഖിലമവനാവൎത്തനം ചെയ്തുപാൎത്താൻ;—
രോധിച്ചല്ലോ ഹൃദയമുടനേ തന്നെ തൽകൎമ്മമെല്ലാം—
മാധിക്ഷ്യം പൂക്കരുളി വഴിപോൽ കാന്തയോടീയുദന്തം.

൧൪.

സ്വേദം നെററിത്തടമതുപൊടിപ്പിക്കുമാറേറെഞാൻ സാ—
ഷ്ടാംഗം ചെയ്തേനലമെഴുപതാണ്ടോളമധ്യാനമേറ്റും;
ഭേദം കൂടാണ്ടനവരതമീ നമ്മിലീശൻ കനിഞ്ഞാൻ;
ഖേദം തെല്ലൊന്നിതുവരെ നമുക്കതടവിച്ചില്ലതന്നേ.

൧൫.

ഈ വസ്തുക്കൾക്കധിപനിതരൻ തന്നെയെന്നായി വന്നാൽ
ജീവൻ പോകുന്നളവിലുമെനിക്കില്ലൊരാശ്വാസ മെന്നാം;
ഹാ! വല്ലാത്തുള്ള വശതയതിൻ പാട്ടിലായിട്ടു തീൎന്നേ;—
നീവണ്ണം ഗാവനി മുഴുവൻ പാക്കിലാക്കൊന്നുമുണ്ടോ?

൧൬.

തത്സാമ്യം മറെറാരുവനെ മഹീമണ്ഡലേ മാനസത്തി—
നുത്സാഹത്തോടരിയ പണിചെയ്തുള്ളതായ് കാണ്മതില്ല:
സത്സാരാത്മാ സമയരചനാപേശലൻ ദ്വാദശാത്മാ,
തത്സാദൃശ്യം തടവി മമ വീട്ടുന്നു ഞാൻ കൃത്യബദ്ധൻ.

൯.

ഈന്മനമ്പാഴാ, യഫലമഖിലം; വിട്ടകാക്കൊക്കെയറെ
ഞതിന്മയ്യ്ക്കായ് ച്ചെലവെഴതി ഞാനെൻ വിവേകം നികാമം:
തന്മക്കൾക്കായൊരു വക മുടാ നീക്കിവയ്ക്കാത്ത മർത്ത്യൻ
വന്മന്ദൻ താനതിന മതിയിൽ സംശയം ലേശമില്ല.

൰.

ആപത്കാലത്തുപകൃതി പരം ചെയ്യോരീ വൃദ്ധനേറെ—
ത്താപത്തിന്നാം സ്വകൃതിയിതി ഹൃത് ബോധമുണ്ടായിരുന്നും,
ചാപല്യത്താൽ പ്രകൃതി സകലം മാറി വഞ്ചിച്ചുവെങ്കിൽ,
പാപസ്പൃഷ്ടൻ വികൃതി മികവും ഭ്രാതൃപുത്രൻ പ്രിയേ! മേ.

൰൧.

വഞ്ചിക്കാനായവന്ന നിനവുണ്ടായിരുന്നില്ലയെന്നായ്
സഞ്ചിന്തിക്കാം; കദനമിതിനെത്തെല്ല ക്രൂട്ടാക്കിടാതേ
നെഞ്ചിൽ പ്രീത്യാ തുണയരുളുവാനെത്രയോ പേരു വേറേ
കിഞ്ചിത്കാലം തിരയുകിലഹോ! ലഭ്യമായിട്ടിരുന്നു.

൰൨.

വല്ലാതിമ്മട്ടിഹ മുറമുറക്കുന്നതിൽ ഭേദമെന്നാ—
വില്ലാതായാൽ; സുകൃതമതു താൻ-സർവ്വം ഞാൻ ക്ഷമിച്ചേൻ,
ഉല്ലാസം പൂണ്ടിതിനുപശമം കണ്ടവച്ചേനതെല്ലാം
ചൊല്ലാനല്ലോ തുടരുവതഹം മംഗലാപാംഗി! നങ്ങ്യ

൱൩.

ക്രോമൻ പോർണ്ണം മലകളുടനേ വിട്ടു വാണിജ്യവൃത്തി—
ക്കീമന്നിങ്കൽ പ്രഥിതനഗരം ദന്നാഖിയുള്ളൂക്കിയറ്റി:
കാമം ദീനം ഹൃദി പുരയിടം, വസ്തുവാനൊററിയായും;
ക്ഷേമം ചേരാൻ തനയഗമനം മാത്രമേ സൂത്രമേകം.

൱൪.

ദൂരം ദേശം ഝടിതി തനയൻ പൂക വിത്തം വരിക്ക—
ന്നേരം ദുഃഖം സകലമകലും; പിന്നെ വീടാന്തകെ ള്ളും;
ഐസ്വരം കുന്നിൽ തടവു തടവാതുത്തിട്ടും വായുവെപ്പോൽ
വാഴാം വാരം വിലസിടണമീവസ്ഥ നിർബ്ബാധമായി.

൱൫.

മിത്രതാത്തോടകലെയൊരിടത്തുണ്ടൊരാൾ മനുഷ്യ—
ന്റെത്രയ്യെണ്ണുന്നില്ലതുള്ളവതിനായ് വിത്തമെൻ ചിത്തരമ്യേ!
പുത്രന്നെന്നും തുണായവനഹോ! ചെയ്യുമങ്ങോട്ടയച്ചാൽ:
തത്രസ്ഫീതപ്രമുദിതമനസ്സോടുടൻ പോയിടേണം.

൱൬.

ഈനഹാ പൂവം സ്വമതി മതിയാം മട്ടു വച്ചിട്ടലന്ത്—
സാഹായ്യത്തോടവനനുദിനം വേലചെയ്യുന്നതായാൽ,
ഹാ ഹാ! കാര്യം സഫലമഖിലം; വിശ്രുതം ഭദ്രമുണ്ടാം;
ഗേഹാഭ്യന്തരസ്ഥലിയിലതുലപ്രീതരായ് പിന്നെ വാഴാം.

൬൭.

എന്താമിപ്പോഴിവിടെയവൻ നഞ്ചു! മിണ്ടാതെ വാണാൽ?
ഹന്താതങ്കം വളരുവതിനായ് നല്ലരം വസ്തുയെന്യേ;
അന്താരീതം പരവശതയോടാണയല്ലാൎക്ക് വാസം;
ചിന്താങ്ങാനാരിഹ? നഹി ഗുണം ഗണ്യമെൻ പുണ്യശീലേ!!

൬൮.

ദീനൻ കേളൻ പലതിതി വടിച്ചുങ്ങനങ്ങാതെ വാണാൻ;
മൌനം തന്നെപ്പുടകിഴവിയും പൂണ്ടുകൊണ്ടാള ഖണ്ഡം;
ഊനം കൂടാതനവധി ജനം വമ്പരായന്യദേശേ
ധ്യാനം ചെയ്തിക്കഥകളെ നിരൂപിച്ചുപിച്ചാന്നൊരല്പം.

൬൯.

മാടം തോറും പകലുമുഴവൻ പിച്ചതെണ്ടിക്കഴിച്ചാൻ
മാടൻ ബാലൻ ഭവനരഹിതൻ നഷ്ടതാതൻ വിഷണ്ണൻ:
കോടൻ കാവിൽകൊടിയകൊടകൊണ്ടാടിടുന്നോരനേകസ്മാൽ
വേടന്മാൎക്കുവനിലനകമ്പാതിരേകം വളൎന്നു.

൭൦.

ഖായില്യം, നന്മെഴുക. ചെറുതേന്നവമോരോന്നു നൽകി—
ട്ടായില്ല്യം നാളവനെയൊരു വാണിജ്യവൃത്തിക്കയച്ചാർ;
പോയിട്ടുരത്തൊരിടമതിലങ്ങേക ഭൂപാലകൻ തൻ
സഹായ്ക്കേറ്റം രുചിരഗൃഹമായ്ത്തീന്നു ബാലൻസുശീലൻ.

൧൫.

സേവിച്ചാനാ നൃപതിയെയവൻ; വേണ്ടവിത്തം വരിച്ചാൻ;
കാവിൽ കൂടം രജതമയമായൊന്നു ചെമ്മേ ചമച്ചാൻ;
ആവിഖ്യാതൻ ജഗതി ഗതിയില്ലാത്ത വേടക്കിടാങ്ങൾ—
ക്കാവിർമ്മോദാൽ പലതുണകളും ചെയ്തുവാണാൻ ഗുണാഢ്യൻ.

൧൬.

ഓരോന്നായിട്ടവളിതി പുരാവൃത്തമോർമ്മിച്ചു നേരം
സ്ഫാരോല്ലാസം തടവി വദനം സ്പഷ്ടമായിത്തെളിഞ്ഞു:
ധീരോദാത്തൻ കിഴവനതിനെ കണ്ടു സംപ്രീതി പൂണ്ടോ—
ന്നാരോർത്തെന്നാൽ കുതുകമിയലാ സ്വപ്രിയാമോദദർശീ?

൧൭.

വീണ്ടും ചൊന്നാൻ ദയിതയൊടവൻ; —“രണ്ടുനാളായിഞാനീ-
വേണ്ടും കാര്യം പലവുരു നിനയ്ക്കുന്നു മത്പ്രാണനാഥേ!
തീണ്ടും ദുഃഖം ലഘുതരമിതു, ജ്ജീശനിൽ ഭക്തിയേററം
പൂണ്ടും കൊണ്ടേ മരുവിടുക നാം സൌഖ്യമുണ്ടാമൊടുക്കം.

൧൮.

മുട്ടില്ലേതും ചിലവു കഴിവാൻ; നാശയുണ്ടോ,ന്നു കൂടെ—
ക്കുട്ടിക്കാലം വരുകില,തെനിക്കെത്ര നന്നായിരുന്നു!
തട്ടിപ്പല്ലെൻ പ്രണയിനി, പരം നല്ലതാണീയുപായം;
കെട്ടിക്കോട്ടേ തനയനുടനേ ഭാണ്ഡമെന്തിന്നമാന്തം”?

൬൩.

ഏവം ചൊല്ലി പ്രമുദിതമനസ്സോടവൻ പോയി വേല—
യ്ക്കാവൻ വൃദ്ധയ്ക്കുത്തുമതലൊരോരോ ചിന്തയുള്ളിൽസ്ഫുരിച്ചു;
സ്വാവസ്ഥാസംസ്മരണമനവാദത്തെ നൽകീടുമെന്നാൽ
ഭാവം മറ്റുംതനയവിരഹാതങ്കജാഡ്യം നികാമം.

൬൪.

സ്വാപം തന്നിൽ പലതുമൊരു സംബന്ധമില്ലാതെകണ്ടാ-
ലാപം പൂണ്ടാൻ കിഴവന, വയെസ്സവ്വും കേട്ടു വൃദ്ധ;
താപം നന്നായ് വളരുവതിനായിട്ടു ചേണറ്റ ബീജാ—
വാപം ചെയ്യുന്നതുമുഷസി സുസ്പഷ്ടമായ് ദൃഷ്ടമായി.

൬൫.

ഉച്ചയ്ക്കൊന്നിച്ചൊരുദിവസമാ വീട്ടുവാതില്ക്കലേററം
മെച്ചംപൂണ്ടങ്ങമരുമളവിൽ ചൊല്ലിനാളമ്മ ചെമ്മേ
കൊച്ചന്തന്നോടയിസുത! ഗമിക്കൊല്ല; ഞങ്ങൾക്കതാലോ-
ലിച്ചത്യന്തം സുഖമിയലുവാനില്ല വേറെ കിടാങ്ങൾ.

൬൬.

പ്രേക്ഷ്യം ജീവൻജനകനുടെനതന്നെ നീവേർപിരിഞ്ഞാൽ
ഛാക്കണ്ടാവാനിടമതു കൊടുക്കൊല്ലെടോ! തെല്ലുപോലും;
നീക്കം ദുഃഖം പുരയിടുമെനിക്കുല്ലലച്ചന്റെ നേരെ
ദ്ദ്രാക്ഷം നേരം, തനയ! സവിധം വിട്ടുപോകൊല്ലദൂരം.॥

൭൯.

മൂത്താതന്റേറ്റം മറുപടി സുതൻ ചൊല്ലിനാൻ; വൃദ്ധതാന്തം
ചിത്താശ്വാസം തടവി നിഖിലം പുത്രനോടോതിയപ്പോൾ;
അത്താഴത്തിൻ വിഭവമവളന്നെത്ര നന്നാക്കി! യൊന്നി—
ച്ചത്താതൻ തന്നരുകിലവനും വാണിതോണം കണക്കേ.

൮൦.

പൂഷാ പൂർവ്വാചലമതിലുദിച്ചപ്പൊഴേക്കങ്ങെണീററാ—
യ്യോഷാരത്നം വിട്ടുപണി മുറസ്ത്ലാഞ്ഞു ചെയ്സ്ലാളഖേദം;
ദ്ദോഷാപേതം കുസുമസമയാരാമസാമ്യം പ്രസാദോ—
ന്മേഷാൽ ഭാസിച്ചിതു ഭവനവും പുത്രയാനം വരയ്ക്കും.

൮൧.

ഹസ്താവിഷ്ടം ലിഖിതമതുലാത്‌ കണ്ടുയാ കാത്തിരിക്കേ;
പ്രസ്താവിച്ചാൻ തുണയരുളിടാമെന്നു തന്നെ പ്രിയാഗ്ര്യൻ;
അസ്ത്ലാലസ്യം പലകുറിയുമാവർത്തമാനം പറഞ്ഞാർ
വിസ്താരത്തിൽ കിഴവരവരാ നാട്ടുകാരോടു സർവ്വം.

൮൨.

ഒസ്സന്നഭാഗ്യശ്രീ വരുവതു നിരൂപിച്ചൊരൌദ്ധത്യവാനബ്
ഭ്രൂഭാഗ തത്സമയമിതരൻ കോമനല്ലാതെയില്ല;
ശ്ശോഭാപൂരം നഭസി മിഹിരൻ ചിന്നിട്ടും മുന്നമേ താൻ
ദ്ദീർഘാരത്തെ ച്ചെവതു തടവാതാശു പോകെന്നു വച്ചു.

വൃ൩.

സ്വസ്വാമിക്കുള്ളരിയ നിനവിമ്മട്ടറിഞ്ഞിട്ടു ചൊന്നാ—
ളു സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടു ദയിതയാ,—"ളിത്ര വെമ്പുന്നതായാൽ,
അസ്വാധീനപ്പെട്ടുമവനൊടൊ—ട്ടക്കംമുദാ സമ്മതിച്ചാൾ;
സ്വസ്വാസ്ഥ്യം നൽക്കിഴവനുളവായ്‌ തീൎന്നിതപ്പോൾമുതല്ക്കും.

വൃ൪.

നീററിച്ചിത്തം നിരുപമമഹോ! തന്റെ ധൈൎയ്യം സമസ്തം
വാററിക്കൊള്ളും വ്യസനചരിതം കേട്ടതിന്നേറെ മുമ്പേ,
ആററിൻതീരത്തൊരജനിലയം തീൎവാൻ വേണ്ടിയുൾപ്പൂ—
ട്ടുവററിക്കല്ലും മരവുമവിടെ ശ്ശേഖരിച്ചാൻ മുതുക്കൻ.

വൃ൫.

പോയാൻസ്വന്തം സുതനൊടൊരുമിച്ചന്നുവൃദ്ധൻവിശുദ്ധൻ
സായാഹ്നേ തത്‌സ്ഥലമതിലോരോ ചിന്തയാൎന്നന്തരംഗേ;
ആയാസത്തെസ്സകലമവിടെച്ചെന്ന നേരത്തകററി
ഭാൎയ്യായോടേവം പറയുവതിനായിട്ടു ചെമ്മേ തുടൎന്നാൻ.

വൃ൬.

"എന്നെക്കൂടാണ്ടിതരനഗരേ പാൎക്കമാറായി, നാളെ—
ത്താനേപ്പോണം, ത്വയി മമ സദാ ന്യസ്തമാശാകദംബം:
നിന്നെപ്പെററും പിറവിമുതലിങ്ങെൻ തുണയ്ക്കെന്നുറച്ചേൻ;
പിന്നെത്തെല്ലും കുറവതിനണച്ചീലയിന്നേവരയ്ക്കും.

൯൭.

പാട്ടിൽപ്പാരം പരവശതയാ പാക്കൊലാ, പാക്ക നീ മൻ—
ക്രൂട്ടിപ്പൂർവ്വസ്ഥിതിയെയു മിദാനീന്തനാവസ്ഥയേയും;
കേട്ടിട്ടില്ലാച്ചരിതമിതുതാനെങ്കിലും നന്നു വേറേ
നാട്ടിൽച്ചെന്നാലിതയി മകനേ! നിന്നെ നേരേ നടത്താൻ

൯൮.

രോദിച്ചല്ലോ തനയ! കഠിനം രണ്ടുനാൾ നീ പിറന്നി—
ട്ടാദിക്കേവം പ്രകൃതിനിയമം കുട്ടികൾക്കെന്നു കേൾപ്പൂ;—
ഖേദിച്ചിഞ്ഞാൻമൃദുനൊടൊഴിയാതത്ഥനം ചെയ്യുവാണേൻ;
ഭേദിച്ചിട്ടില്ലിതുവരെയെനിക്കൽപ്രിയം നിന്നിലേതും.

൯൯.

നെഞ്ഞത്തേററം കുതുകമൊടഹോ വാണ നീന്തിത്തുടിച്ചു—
മമിഞ്ഞപ്പാലച്ചെറിയയധരം വച്ചു മെച്ചം കുടിച്ചും,
കുഞ്ഞവ്യക്തം ചിലതു നവമായുച്ചരിച്ചാനെനിക്ക—
ക്കൊഞ്ഞക്രൂത്താണരുളിയതുമേ പൂൎണ്ണമാം കൎണ്ണപുണ്യം.

൱.

മാസം മാസം പലതുമിതുപോൽപോയി; ഞാനററമററു—
ല്ലാസം പൂണ്ടത്തകടികളിലും ശൈലശൃംഗത്തിലും താൻ
വാസം ചെയ്യേൻ പകലുമുഴവൻനേര; മല്ലാതിരുന്നാൽ
നീ സംപ്രീത്യാ മമ മടികളിൽ ത്തന്നെ വാണീടുകില്ലേ?

൯൧.

എന്നാലും, നാമിരുവരുമൊരോ നൽക്കളിക്കൂട്ടരായി—
ക്കൊന്നാകെത്താൻ പ്രിയസുത! നടന്നില്ലയോ? ചൊല്ലിയാലും!
അന്നാളെല്ലാം മകനു മന്താരോർത്ത ചങ്ങാതിയാവാ—
നൊന്നാണല്ലോ നിനവു മമ മത്തുംഗസൌഭാഗ്യസമ്പത്തു!

൯൨.

മൂത്തൻഞാൻ, നീവെവ്വേമാരുന്നവൻ പെതലെന്നുള്ളതെന്നാ—
ത്തൊത്തമ്പേരും കളികളൊട്ട നാം പുത്ര! വർത്തിച്ചുവല്ലൊ;
ചിത്തം പൂണ്ടില്ലൺവൊരു വിപര്യാസ; മെന്നല്ല നാമു—
ന്മൂത്തുഞ്ഞൊതേ ദിനമനു മഹാകാനനേ വാണതില്ലേ?”

൯൩.

ധീരാത്മാവാണറിയമകനെന്നാകിലും, താതനോളം
ഗീരാലല്പം ത്രുടിതമതിയായ് ദീർഘനിശ്വാസമിട്ടാൻ,
പാരാതപ്പോൾ പടുകിഴവനും പാണിപദ്മെ പ്പിടിച്ചു—
ത്താരാരാതേ പലതു പറവാൻ വെമ്പലോടമ്പരന്നാൻ;

൯൪.

“അർത്ഥം തെററിക്കരുതരുതു നീ, യെന്തിനീവണ്ണമായ—
ന്യർത്ഥം ദുഃഖിച്ചിടുവതഥവാ ഞാനിതെല്ലാം കുമാര!
വ്യർത്ഥം ചൊല്ലുന്നതു, പുരിയിടത്തിന്നു കിട്ടാവതായു—
ള്ളർത്ഥം തെല്ലെന്മനസി വലുതല്ലെന്റെ പൌത്ര്യത്തിനൊപ്പം;

൯൩.

ഭൃങ്ഗാജീവൻ പലനിറമെഴും ഛായയൊത്തിണങ്ങിച്ചും, വൻ—
ശൃങ്ഗാരിത്വം പടമതിനലം മേൽക്കുവാൻ ശ്യാമവർണ്ണം
അങ്ഗാതീതസ്ഥലമഖിലവും തേയ്ക്കുമീവർണ്ണമേ ഭൃ—
രങ്ഗാവാസസുഖവുമഴലും മാനുഷർക്കാം ഭവിപ്പൂ.

൯൪.

കാരുണ്യത്തിൻ പൊരുളു തിരളും താതനായിട്ടു ഞാനെ—
പ്പേരുന്നീടുന്നോം തനയ! നിവസിച്ചീടുന്നീടൊടേററം:
ഓരുന്നേരത്തിതരരിവരോടൊത്തു വർത്തിച്ച മട്ടിൽ
ചേരുന്നുണ്ടെൻ സുതനിലുമെനിക്കേറെ പ്രിയം ഭാഗ്യമൂലം.

൯൫.

കാണിക്കാരിൽ പഴമയിതരന്നൊട്ടുമേ കേളന്നോളം
കാണിക്കാനില്ല,രുമയൊടു മാം കുഞ്ഞിനെപ്പോററിയാറിൽ
കാണിക്കായും സ്മരണമതു മേമാഞ്ഞിതില്ലെന്നൊരാഹ്ലം—
കാണിക്കാലം കരളുകളിരച്ചാരിഭാവത്ത്യപ്പെടായി.

൯൬.

ഒന്നിച്ചിപ്പോഴിരുവരുമിതാ! നിദ്ര ചെയ്യുന്നു; വാണാ—
രന്നിദ്ദേശത്തവരു തറവാടാക്കി ലാക്കിൽ സസൌഖ്യം;
വന്നില്ലാ തന്മനസി ഭയമക്കാലപാശത്തിലേതും;
കുന്നിച്ചീട്ടും കുതുകമോടുതാൻ മൃത്യുവെസ്സത്കരിച്ചാർ.

൯൯.

നീയും നിത്യം നിരുപമമതാം നീതിയെപ്പൂണ്ടുകൊണ്ടി—
ട്ടായുഷ്കാലം മുഴുവനമെടോ! പോക്കുവാനാഗ്രഹം മേ;
ഇന്നീയുള്ളോന്നുള്ളരുപത്തു വയസ്സീവിധം പോയതോൎക്കിൽ,
കായുന്നുണ്ടെൻ കരളു മകനേ! പാഴിലായൂഴിമേൽ ഞാൻ.

൱൦.

ഇന്നീടാണാക്കോ കരമതിലിതിങ്ങായ കാലത്തിലാതി—
ക്കൂടാ പാതിപ്പുരയിടമെനിക്കുള്ളതെന്നന്നു തെല്ലും;
വാടാതീഞ്ഞാനലഘു പലതും പാടുപെട്ടേൻ; തുണച്ചാ—
നീടാന്നീശൻ; നലമൊടിടപാടൊക്കെയും ഞാനൊതുക്കി.

൱൧.

മുമ്പേ യാതൊന്നരുളുവതിനായില്ല ബാദ്ധ്യതാൎമാത്താൽ;
വമ്പേറീടും കദനമിതിനെച്ചേൎന്നു മൂന്നാഴ്ചയായി;
അമ്പേ! വേറിട്ടൊരുവനു വശത്താകുവാൻ വെമ്പലങ്ങോ—
ത്തുമ്പേതാണ്ടോ തടവിന വിധം വസ്തു തോന്നിച്ചിടുന്നു.

൱൨.

ദോഷം ചിന്തിച്ചരുളുകില്ലെനിക്കീശ്വരൻ സാക്ഷി; യുള്ളിൽ
തോഷം പൂണ്ടെൻ സുത! ഗമനമാകുന്നു കൎത്തവ്യമേകം:
ദ്വേഷം വേണ്ടാ മയി തവ; മഹാദ്ധ്വാനമോരോന്നു ചെയ്താൽ,
ശേഷം സൎവ്വേശ്വരനുടെ മതം പോലെയാവട്ടെമുറ്റം”

൱൩.

മിണ്ടാതല്പം സമയമവനും നിന്നു പിന്നീട്ടു ചൊന്നാൻ
ഖിന്നാറാതേ വലിയ നെടുവീൎപ്പോടു മൽപ്രേമമോടും:—
“കണ്ടായോ നീ ശിലകളിവയെ? പുത്ര! നാമൊന്നു ചേൎന്നി—
ട്ടുണ്ടാക്കാനായൊരജനിലയം ശേഖരിച്ചേനിതെല്ലാം.

൱൪.

എല്ലാമിപ്പോഴിവനു തനിയേ ചെയ്തുതീൎക്കേണ്ട മട്ടാ—
യല്ലാ, നീയിക്കുഴിയിലൊരു നൽക്കല്ലുപാകുക്കുമാറു!
ഉല്ലാസം പൂണ്ടിവിടെ, യതുനിൻ കൈകളാൽവയ്ക്കു; തെല്ലും
വല്ലായ്മപ്പെട്ടിടൊല; വദനം ശുഭ്രമാകട്ടെഭദ്രം.

൱൫.

കാലം നന്നായ് വരുമിനിയതും കാണ്മാനിങ്ങു നാമി—
ക്കോലം കോല്യം സുഖമൊടു പരം പൂണ്ടിരിക്കാവതല്ലോ;
ബാലൻ മോദം തടവുക; ലവം കായദൌൎബ്ബല്യമിഞ്ഞാ—
നാലംബിച്ചില്ലിതുവരെ; വയസ്സോൎക്കിലെമ്പത്തിനാലായ്.

൱൬.

ചെയ്യേണം നീ നലമൊടു ഭവത്കൃത്യമെൻ ഭാഗധേയ—
ത്തയ്യോ! ഞാനും ഞൊടിയിട വൃഥാ പോക്കുകില്ലില്ലതൎക്കം;
താല്പൎയ്യവാദൌ തനയ! സ്വനയം ന്യസ്തമായുള്ളതെല്ലാം
കാൎയ്യുറവീടാം; പഴയപാട്ടുതിൎക്കുവേലയ്ക്കിറങ്ങാം.

ഫ൦൨.

ക്ഷോണീഭൃത്തിൻ കൊടുമുടി മഹാവാതപാതം നിമിത്തം
നാണീയസ്സായ് പ്രതിഫലിതമെന്നാലുമൊററയ്ക്കു ഞാൻ
താണീടാതെൻപണികളഖിലം ചെയ്തിടാ, മെൻെറപുണ്യ—
ശ്രേണീലക്ഷ്യം മമ സുലഭമല്ലാതിരുന്നപ്പൊഴെപ്പോൾ.

ഫവ്യ.

വീഴ്ചയ്ക്കിപ്പോഴവതി വരുമാറീശ്വരൻ കാക്ക; വീര—
ട്ടൊഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ പലനിനവിനാലഞ്ഞുനിൻനെഞ്ഞടിച്ചു;
താഴ്ചക്കാഴ്ചകളുതൊല-യതേ,യായതവചണ്ണമേ-യെൻ-
ചെവ്ച്ചക്കടൊൽ സുതനു സുഖമില്ലെന്നു മുന്നേധരിച്ചേൻ.

ഫൻ്റ,

ശ്രദ്ധാപ്രേമ പ്രബലതമരജ്ജുക്കളാൽ മാത്രമല്ലോ
ബദ്ധന്മാർനാമിരുവരു; മെനിക്കെന്റെപുത്രൻ പിരിഞ്ഞാൽ
വിദ്ധസ്വാന്തം ശരിവരെ;യതല്ലാതെ വേറൊന്നുമില്ലീ
റുദ്ധാന്തത്തിൽ; പറയുവതിനിച്ഛിച്ചതെല്ലാം മറന്നേൻ.

ഫഫ൦.

ജ്ഞാനഭാഗത്തിൽ സുതനൊരു നരം കല്പ നാട്ടേണ, മെപ്പോ—
ഴാഭാസന്മാർ തവ സഖികളായ് വന്നുചേർന്നീടുമപ്പോൾ
നിന്ദഭാഗ്യാദ്യസമയമിതുമീ ഞാനുമെന്നിച്ചു നിന്നും—
പൂഭാസിപ്പിച്ചിടണ; മഖിലം ഭദ്രമാം വിഭ്രതാമേ.

൧൧൭.

ഭദ്രം തേസ്തു!—സ്ഥലമിതിന്നെ നീ സംസ്മരിക്കണമെന്നും,
രുദ്രൻ നിന്നെ ത്തനുവിന്നു ബലം തന്നു കാത്തീടുമത്രേ;
ഛിദ്രിഭ്രംചെയ്കിൽ പൃതഭയസുഖാസക്തി നിൻ സ്വാസ്ഥ്യമെല്ലാം,
ഹൃദ്യം ഗത്തിൽ കരുതുക സുതൻ പൂർവികന്മാരെയൊക്കെ.

൧൧൮.

ധർമ്മത്തിന്നല്ലയി സുത! ജഗന്നാഥനിസ് സൃഷ്ടിയാകും
കർമ്മത്തിന്നായ് തുടരുക; യതിന്നുണ്ടൊരുദ്ദേശ്യമെന്താ;
ധർമ്മജ്ഞന്മാരിവസകലവും നല്ലവണ്ണം ഗ്രഹിച്ച—
ശർമ്മഭ്രംശം ലവമപി വരുത്താതെ ജന്മം തുലച്ചാർ.

൧൧൯.

എന്നാൽ, സ്വാസ്ഥ്യ! പ്രിയസുത! ഭവാൻ ഖ്യാതിമാനായ് തിരിച്ചി—
ങ്ങെന്നാളെത്തും, തരുവ നയനാനന്ദദം വത്സവേഷം.
ഒന്നാലോകിച്ചിട്ടുമിഹപരം, മുന്നുകാണാത്തതായി—
ട്ടിന്നാമേതച് ശുഭദേശപഥം കൈക്കണം നിക്കമെന്ന്യേ.

൧൨൦.

ചങ്ങാതക്കാർ വിപഥഗമനം ചെയ്യുവാൻ നിന്നെ നന്നാ—
യങ്ങാകർഷിച്ചതിനു വശനായ് പോകില്ലം, ചാകുവോളം
മങ്ങാതേ താൻ കിട്ടകിട, വിളങ്ങീട്ടമീടാന്തു നിന്നോ—
ട്ടിങ്ങാത്മാവിൽ തിരളുമതിരില്ലാത്ത വാത്സല്യദീപം.

൧൧൭.

ഏവം വൃദ്ധൻ തന്റെ വിരമിച്ചീടിനാൻ; താതചേതോ—
ഭാവം നോക്കി പ്രഥമശിലയും പുത്രനാൽ ന്യസ്തമായി:
ആവഷ്ടംബൻ താനിതു ബത! നിരീക്ഷിച്ചുനേരത്തു തന്നുടെ—
ള്ളുവന്യൂനം പ്രതിഹതമതായ്, കണ്ണുനീർ വാർത്തു നിന്നാൻ.

൧൧൮.

മാറിൽ ചേർത്താൻ മകനെ, യവനെച്ചുംബനം ചെയ്തുകണ്ണീ—
രൂറിക്കണ്ടിൻ നെറുകവഴിയേ വാർന്നു സംഫുല്ലിതാത്മാ;
വേറിട്ടോതാനൊന്നുമരുതാത്തുള്ള മട്ടുള്ള തള്ളും
കൂറിൽ കൂടിജ്ജനകസുതരാമന്ദിരം ചെന്നണഞ്ഞാർ.

൧൧൯.

അന്നത്തേക്കുത്തും മുഖമതു കരുതിയില, യങ്ങാമയത്തിൻ
സമ്മർദ്ദത്താൽ ജനകഹൃദയം ഭഗ്നമായില്ലതെല്ലാം:
ഉന്മേഷം തെല്ലാം പകലുമുഴവൻ പോയി; രാവാണു മർത്ത്യ—
ർക്കിമ്മന്നിങ്കൽ ധൃതിഹരമഹോ! ദുർഘടം ദൈവയോഗം.

൧൨൦.

പേർത്തും പിറേറന്നുഷസി ഭവനം വിട്ടു കുട്ടൻ തിരിച്ചാ—
നോർത്തും കൊണ്ടതെരുവിലവനുല്ലാസവാനായ് ഗമിച്ചാൻ
വാഴ്ത്തും പ്രീതിപ്രചുരിമ, മഹാശീർവ്വചോമാലനന്നായ്—
ച്ചേർത്തും നേർത്താരവനെ വഴിയിൽതത്സമീപസ്ഥരെല്ലാം.

൧൧൯.

ശിഷ്ടൻ, യോഗ്യൻ, മുനിഗണശിരോഭൂഷണം, കൃത്യനിഷ്ഠാ—
ശ്ലിഷ്ടൻ ബന്ധുപ്രവരലിഖിതം കിട്ടി കൈത്തട്ടിലേവം;
തുഷ്ടൻ കോമൻ പലപുതുമഹാശ്ചൎയ്യകാൎയ്യങ്ങളോതി—
സ്പഷ്ടം വിട്ടാൻ സ്വകരരചിതം ലേഖനം മോഹനാഭം.

൧൨൦.

കണ്ടാലാൎക്കും കരളു കുളിരും കാന്തമാം കത്തഹോ! കൈ—
ക്കൊണ്ടാരില്ലിങ്ങിതരരിതുപോലെന്നു ചൊന്നാൽ മതുക്കി.
കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടയലു മുഴുവൻ ചെന്നു വായിച്ചു മുത്തുൾ—
ത്തണ്ടാറാതേ തടവു തടവി ത്താതനും തത്രപാൎത്താൻ.

൧൨൧.

ഇവ്വാറോരോ ദിവസമചിരാൽ പോയി, വൃദ്ധാഗ്ര്യനന്ന—
ത്തവ്വാനന്ദോത്തരളമതിയായ് വേലചെയ്വാനണഞ്ഞാൻ;
ചൊവ്വായ് വേറേ പണികളൊടജാവാസവും തീൎത്തുകൊണ്ടാൻ
മൂവ്വാണ്ടേവം കഴിയുമളവിൽ ഭഗ്നമായാശയാകെ.

൧൨൨.

ഉന്മാൎഗ്ഗത്തിൽ ചപലചരണം പാഞ്ഞു, കൃത്യത്തിലുൾത്താർ—
വന്മാന്ദ്യത്തെ ത്തടവി, മഹിളാമദ്ധ്യമീ ‘മ, ദ്വയത്തിൽ,
പിന്മാറാതേ കൊതിബത! കുതിച്ചോടിയൊന്നിച്ചിണങ്ങി—
ത്തന്മാനം പോയ് രഹസി നഗരം വിട്ടു പെട്ടെന്നു കട്ടൻ.

൧൨൩.

ക്രൂട്ടിൽക്കേറ്റിക്ഷിതിപനിയമം ഹന്ത! തൻ കൈകയ്യരണ്ടും
ക്രൂട്ടിക്കെട്ടിത്തടമിലുടനേ തള്ളുമെന്നുള്ള ബോധം;
ക്രൂട്ടിക്കെല്ലായ്ക കദനമവനീ ബാധ പറ്റാതെ താൻ മുൻ—
ക്രൂട്ടിക്കേമെൻ കരുതിയടവിൽ ചെന്നു വാണാൻ കൊളമ്പിൽ.

൧൨൪.

രൂകോമന്നാപ്പോൾ തനതുനിലയെന്തെന്നബോധത്തെയങ്ങും
ഷ്ഠൂമന്ദിക്കാതെണ്ണവുമവിടെ സ്പഷ്ടമായിട്ടു കാട്ടി;
ഈമന്നക്കായ് ത്രിഭുവനപിതാവേകിടും നല്ലകാലം
പ്രേമാമനോരം, വരുമതിതരാം പ്രൗഢകാലം വിവേകം.

൧൨൫.

മുട്ടില്ലാതേ മനസി മറിയും സ്നേഹബന്ധോർമ്മി തന്നിൽ
ത്തട്ടിത്തൂകും മഹിതതരയാം ശക്തിയൊന്നുണ്ടവർന്ന്യാ
പൊട്ടിപ്പോകും ഹൃദയമഴലാലെന്ന ഘട്ടത്തിലൊട്ടും
മുട്ടിക്കില്ലാ പൊറുതി ചെറുതാശ്വാസമുണ്ടാക്കി വയ്ക്കും.

൧൨൬.

കെല്പാനേവം മകനിലിയലും സ്നേഹദാർഢ്യം നിമിത്തം
സ്വല്പാശ്വാസം തടവിവടിവിൽ സാഹസിക്യം വെടിഞ്ഞാൻ
തില്ലായ് ജീവൻ കഴിയുക മഹാ കഷ്ടമെന്നോർത്തു വൃദ്ധൻ
മുല്പാടൊരോന്നതുമിതുമഹോ! ചെയ്യുവാനായ് മുതിർന്നാൻ.

൱൨൭.

ഗാത്രം ബാല്യം മുതലിതുവരെ ക്ഷീണമാൎന്നില്ല താനെ—
ന്മാത്രം പോലും; ഗിരികളുടെമേൽ ചെന്നപണ്ടേഭങ്ങളെങ്കിൽ
നേത്രം ഹൎഷാകുലകഷമാമാറു വീക്ഷിച്ചു നിത്യം
സ്തോത്രം ചെയ്യാൻ പ്രകൃതി മഹിമാവിന്നു തന്നുള്ളു തിങ്ങി,

൱൨൮.

മൈത്രം തുലാഭരമൊടവനാ മേഷവും തന്റെ പൂവ്—
സത്ത്വം പോറ്റിസ്സമയമിളവായ് കിട്ടിയാലപ്പൊഴൊക്കെ
ഉത്തുംഗശ്രീ ഗിരിതടമതിൽ ച്ചേൎന്നു നല്ലാറ്റുവക്ക—
ത്തെത്തും നിസ്സംശയമജഗ്രഹം പൂൎത്തിയാക്കീട്ടുവാനായ്.

൱൨൯.

ദ്ദുൎവ്വാരാധിപ്രഹതിഹതവൃത്തായ വൃദ്ധന്റെ നേരേ
നിൎവ്വാദം ; തന്നികടധരണീവാസിമാരാകമാനം
സൎവ്വാനന്ദംമനസിമുതിരുംമട്ടു കാരുണ്യമാൎന്നാർ
നിൎവ്വാണാത്മപ്രതിഭ പുനരുത്തേജനം ചെയ്യുകാണ്മാൻ.

൱൩൦.

ചെല്ലും പോലും പ്രതിദിനമവൻ തത്ര; മെല്ലെന്നൊരൊറ്റ=
ക്കല്ലും പൊക്കി സ്വകരമതിനാൽ വച്ചതില്ലസ്ഥലത്തിൽ;
പുല്ലും പുറ്റും ചെടികളുമഹോ! വന്നു മൂടീട്ടതിപ്പോൾ
തെല്ലും പാദം പതിയുവതിനാകാത്തതായിട്ടു തീൎന്നു.

൧൩൧.

കാലിൽക്കൂട്ടായ് മകനൊരു വിലങ്ങഞ്ഞു, പൂമേനി വാടു—
ക്കാലിക്കൂട്ടായിതി പലവിധം ദുഷ്പ്രവൃത്തയോരോന്നും
കാലിൽക്കൂട്ടി ക്ഷിതിയിലിനി മേലില്ലയായുസ്സിതോൎത്തും;
കാലിക്കൂട്ടിന്നരികിലമരാറുണ്ടു വൃദ്ധൻ വിഷണ്ണൻ.

൧൩൨.

ഊനം കൂടാതരുളുമതലച്ചാറിലുൾക്കൂറു കൂറിട്ട്—
ദ്ദീനം പൂണ്ടും, പടുകിഴവനായെങ്കിലും ശക്തിപോലെ
ന്നൂനം സ്വന്തം പ്രഭുവിന്റെ മെയ്ക്കാക്കമാനായുമങ്ങ—
ന്യൂനം കാലിന്നരികിലിരുകൈ കൂപ്പി വർത്തിച്ചുകൊണ്ടാൻ.

൧൩൩.

ഏഴാണ്ടേവം പലസമയമായാലയിൽ ജോലി ചെയ്യാൻ
കേഴാതായാ, ളുത്തു മുഴുവനാക്കാതെ നിർവ്യാജനായാൻ;
വാഴാനൊത്തില്ലധിക ദിവസം; തന്റെ നാഥൻ മരിച്ച—
പ്പോഴാ വൃദ്ധാമണിയുമവനീജീവിതം തീർത്തമട്ടായ്,

൧൩൪.

ലേലം ചെയ്താർ ചെറുപുരയിടം ഹന്ത! സർക്കാർ കടന്ന,—
ക്കാലം ഭൂമിക്കനെ ഭവമതങ്ങന്യഹസ്തത്തിലായി
കോലം മാറിക്കുടിലു മണലിൽ പറ്റി, യശ്ശേഷമാകെപ്—
ഫാലം കേറിക്കഠിനതരമായ് പാന്ഥ! ഭേദിച്ചുവത്രെ.

ഫനന്നു.

ശ്രുണ്ണും മാററം പലതുമതുലം വന്നുവെന്നാകിലും, വി—
ന്ത്രീണ്ണേച്ഛായം ചലദലമതുണ്ടിന്നുമങ്ങപ്പടിക്കൽ;
ഇല്ലാപ്പെട്ടും പകതി കറ തീൎന്നിട്ടുമുള്ളാലയിന്നും
ഫല്ഗുണ്ണസ്രോതസ്വിനിയുടെ തടം തന്നിലമ്പോട്ടു കാണാം;

സാരസ്യപേടകമഹാങ്ഗലസൂരിവാര—
സാരസ്യതപ്രഥിതവൈഭവമഞ്ജിമാദി
സാരജ്ഞരായ മലയാള കവീശരിന്നു—
സാരംഗ്രഹിക്കിലിതിനാൽ കൃതകൃത്യനായ്ഞാൻ.

ശുഭം.